

NOVICIJAT



Godina XVI. ■ BROJ 1 (15) ■ NOVICIJATSKA GODINA 2018./2019.



**“ Hvaljen budi,
Gospodine moj! ”**



IMPRESSUM

List novicijata Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara (JKPM)

Godina XVI, broj 1 (15)

Novicijatska godina 2018./2019.

GLAVNI UREDNIK:

Novicijat Trsat

LIST UREDIO:

Fra Tomislav Faletar

ADRESA UREDNIŠTVA:

Franjevački samostan,
Frankopanski trg 12,
51000 Rijeka - Trsat
tel.: 051/452-900
novicijat.trsat@gmail.com

FOTOGRAFIJE:

Iz arhiva novicijata JKPM-a

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:

Sveti Franjo Asiški

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I TISAK:

Letis d.o.o., Pretetinec

NAKLADA:

400 komada

SADRŽAJ

Uvodnik	3
Susret novaka.....	4
Hodočašće u Asiz	6

NOVICIJAT HUMAC

Summa summarum	10
Zajedničke duhovne vježbe	13
Hercegovac misionar u Kini	14

NOVICIJAT LIVNO

Oblačenje novaka	16
Novicijatska godina.....	17
Prvi zavjeti novaka	19

NOVICIJAT VISOVAC

Pogled s obale rijeke Krke.....	21
Generacija novonastalih svirača.....	23
Visovački novaci na Trsatu.....	24
Fauna otoka Visovca	26
Meditacija	27
Oblačenje i zavjetovanje	28

NOVICIJAT TRSAT

Franjevačke pučke misije	30
Beskućnici nas primiše u svoj dom.....	32
Nosite bremena jedni drugih	33
Križni put Alekse Benigara.....	34
Od harmonike do orgulja.....	36
Susret odgajanika	38
ADRESE NOVICIJATA	39



Uvodnik

Pred vama je novi broj časopisa „Novicijat“ za formativnu godinu 2018/2019. Držeći u rukama novi broj primjetiti ćete da je mnogo toga, posebno zajednički program svih novicijata, iz godine u godinu gotovo identičan. Novost su svakako nova lica i osobe na fotografijama. Iza svakog lica krije se ime i prezime onoga kojem je Bog uputio svoj poziv. Netko je taj poziv prihvatio svim srcem, netko je još u traganju potpunog življenja poziva, a netko još treba potvrditi svoj poziv u godinama odgoja koje slijede nakon novicijata.

Zajednički program svih novicijata Hrvatske i Bosne i Hercegovine ponajprije nam omogućava međusobno upoznavanje te nas na taj način ohrabruje pošto imamo prilike vidjeti da nismo sami u življenu franjevaštva. U mentalitetu našega društva i vremena koje nam govori da je sve prolazno i nestalno, mi u zajedničkim susretima doživljavamo kako ima i drugih mladih ljudi koji su prepoznali ono Vječno i Neprolazno.

Temeljem zajedničkog dogovora odgojitelja, ubuduće će svi novicijati imati i zajedničke duhovne vježbe pri kraju formativne godine, a koje će se svaki put održavati u drugoj provinciji. To će biti prilika i za treći susret svih novaka južnoslavenske konferencije u jednoj formativnoj godini, a taj treći su upravo duhovne vježbe.

Sljedeće stranice govore o događajima koji su dio već tradicionalnog zajedničkog programa svake novicijatske godine: susret novaka na početku forma-

tivne godine, hodočašće novaka u Asiz, te susreti između pojedinih kuća novicijata, kao i duhovne vježbe koje neki novicijati imaju zajedno. Osim izvještaja o navedenim događajima, list donosi i tekstove novaka u kojima su oni iznijeli neke stvarnosti vlastitih zajednica i „godine kušnje“. Tako ćemo vidjeti da svaki novicijat ima svoj poseban program i svoje osobitosti. Netko je pisao više, a netko manje, kako je tko imao nadahnuća no svi s ciljem prenošenja onoga što mu je osobno bilo vrijedno spomena.

Uz sav trud da se fotografira i opiše ono što se događalo kroz ovu novicijatsku godinu nećemo dobiti potpuni uvid u sve stvari, a pogotovo ne u one najvažnije – kako je Bog polako, kroz kušnje, zahtjeve i napore novicijatske godine mijenjao srca svojih slugu koje je pozvao da Ga slijede izbližega. Dapače, mnoge će stvari ostati upisane samo u srcu onoga koji se ustinu trudio živjeti svoj poziv i dopuštao da ga Bog oblikuje.

Dok čitate ove retke novaci koje ćete vidjeti na ovim fotografijama već će biti na sljedećem koraku svoga odgoja. Stoga vas molimo da ih pratite svojom molitvom i bratskim osjećajima po kojima smo im dužni pružiti dobar primjer vjere i života kao starija braća. Na kraju, hvala svima, posebno našim poglavarima i braći iz naših provincija, na dosadašnjoj pomoći, duhovnoj i materijalnoj!

Uredništvo
Novicijat Trsat



SUSRET NOVAKA

Održan Međuprovincijski susret novaka HR i BiH

Od utorka 18. rujna do petka 21. rujna 2018. održao se, već tradicionalni, Međuprovincijski susret novaka Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kojem je domaćin bio novicijat Visovac, pod vodstvom meštra fra Ivana Režića te domeštra fra Stojana Damjanovića. Mjesto susreta bio je Franjevački samostan oca fra Ante Antića u Splitu odakle se odlazilo u posjete Kninu, Sinju, Visovcu i Šibeniku, obilazeći tamošnje samostane i upoznajući ostale zanimljivosti. Na susretu su, uz domaćine, sudjelovali novaci s Trsata te Humca i Livna. To je bio prvi susret dvadeset i jednog ovogodišnjeg novaka, a ujedno i prilika da se oni koji dolaze iz drugih provincija iz prve ruke upoznaju s bogatom poviješću naroda i franjevaca iz ovih krajeva.

Nakon dolaska i smještaja novaka i odgojitelja u samostan, okupili smo se kako bismo kroz prezentacije ukratko predstavili svoje novicijate i subraću. Razmjenjujući vlastite dojmove i iskustva, ujedno se dobro upoznajemo što je iznimno važno, kao za sam susret tako i za ostatak života u kojemu će se naši putovi, nadamo se, susretati. Večer smo proveli družeći se s ostalom braćom domaćinima u njihovu bogoslovskom bratstvu.

Sljedeći dan, određen za posjet gradovima Kninu i Sinju, započeo je Jutarnjom molitvom i Službom čitanja. Vrijeme se nije zaludu gubilo pa se za Kraljevski Grad krenulo odmah po doručku. Ondje nas je

srdačno dočekao gvardijan fra Marko Duran koji se s nama zajedno uputio na povjesnu Kninsku tvrđavu. Sunce koje nas je, odjevene u habite, neumorno grijalo nije uspjelo pomrsiti nam planove. Osim fra Marka, imali smo uza se i stručnog vodiča koji nas je proveo tvrđavom ispričavši ukratko njezinu povijest s naglaskom na priču o legendarnoj akciji Oluja. Na silasku riječ preuzima gvardijan te nastavlja iz perspektive franjevaca koji su posluživali župu kroz sve te teške godine. Poslije obilaska slijedi ručak u samostanu odakle odlazimo i do prelijepe nove crkve Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta. Naš posjet Kninu završava, po želji domaćina fra Marka, marijanskom pjesmom Ljiljane Bijeli. Ostatak dana bijaše rezerviran za grad Sinj. Tamo su nas dočekali gvardijan fra Petar Klapež, župnik fra Perica Maslač i župni vikar fra Antonio Mravak te nas upoznali s poviješću samostana i svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske. Dalje ulogu vodiča preuzima fra Šimun Markulin koji je prihvatio novake i odgojitelje provesti novim Muzejom Sinjske alke. Svetu misu s narodom predvodio je meštar novaka s Humca fra Stanko Mabić, održavši i prigodnu poticajnu homiliju. Nakon večere i srdačnog bratskog prijama vidno raspoložene braće, uputili smo se natrag u Split. Sljedećeg dana, poslije zajedničke molitve i doručka uputili smo se prema našem novicijatu na Visovcu gdje smo preuzezeli ulogu domaćina u punom smislu

riječi. Nakon što smo se osvježili, što je bilo neophodno jer naši gosti nisu naviknuli na temperature i sparinu na otočiću, s domeštom fra Stojanom krenuli smo u obilazak znamenitosti Visovca. Ručak je bio poseban jer ga je osobno pripremio gvardijan fra Božo, inače izvrstan gril majstor. Uz druženje i smijeh brzo je došlo vrijeme da se krene dalje.

Na red je došao dalmatinski biser - Šibenik, grad u čiju su povijest franjevci duboko urezani. Grad nudi puno toga za vidjeti pa smo posjetili samo izabrane znamenitosti. Šetnjom kroz uličice došli smo do katedrale svetoga Jakova gdje nas je dočekao i njome proveo ljubazni župnik don Krešo Mateša. Do sljedećeg odredišta trebalo je samo uspeti se stepenicama. U samoj staroj jezgri krije se franjevačka crkva i samostan sv. Lovre o kojima nam je govorio upravitelj i ujedno jedini stanovnik toga drevnog samostana, fra Mate Topić. U blizini se nalazi i Hrvatsko nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića tj. samostan braće konventualaca. I ovdje smo našli na otvorenost srca kod fra Augustina Kordića koji nas je srdačno primio i proveo crkvom i muzejom.

Posljednja odrednica u tom ispunjenom danu bio je samostan sv. Ante na Šubićevcu u kojemu nas bratski ugostio župnik i gvardijan fra Mario Radman.

Uslijedila je sveta misa s narodom predvođena od fra Ljube Sesara, domeštra novaka s Trsata, zatim klanjanje pred Presvetim te večera s fratrima iz samostana.

Petak je i zadnji je dan našeg susreta. Započeli smo ga svetom misom, a na red da ju slavi došao je fra Marinko Baotić, meštar novaka iz Livna. Poslije doručka uputili smo se u zadnji obilazak kroz ove dane, a za njega nismo morali daleko otići. Fra Šimun Markulin je ponovno preuzeo ulogu vodiča te nas je proveo kroz cijelu staru jezgru grada Splita. Tu je zadaču prekaljenog vodiča odlično odradio te je i nas domaće odveo na mesta koja do sada nismo posjetili. U samostanu Gospe od Zdravlja pozdravnu riječ nam je uputio i gvardijan fra Jakov Begonja, a meštrima je tom prigodom udijeljen i poklon od oca provincijala, koji je zbog obveza bio odsutan. Ručak je nagovijestio da se bliži kraj susreta, a izmjena bratskih pozdrava govorila je više od riječi. Ipak su dani provedeni u zajedništvu bili izvrsna podloga daljnjim dobrim bratskim odnosima kako bismo i na putovanju Franjinim stopama u Italiji, na koje se kao i dosadašnjih godina odlazi pred kraj novicijata, mi bili već stari, dobri poznanici.

fra Vlaho Jakić





S t o p a m a s v . F r a n j e A s i š k o g a

Hodočašće franjevačkih novaka JKPM-a u Asiz

Kao što je teorija bez prakse slijepa tako bi godina novicijata posvećena upoznavanju redovničkoga života i osobe našega Oca svetoga Franje bila nedorečena bez odlaska na živopisna mjesta odakle je sve krenulo, na mjesta koja propovijedaju samim svojim postojanjem. Hodočasteći „Stopama Svetoga Franje Asiškoga“ nadopunili smo svoje znanje o povijesti Reda i o svetom Franji uliveno iz knjiga i predavanja naših odgojitelja. I ovoga puta, već uobičajeno, na hodočašću su bili novaci Južnoslavenske konferencije, ukupno dvadeset i trojica novaka iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Albanije s našim odgojiteljima. Ipak, nismo se svi sastali odjedanput. Najprije su se braći s Visovca pridružili novaci s Humca i iz Livna te su se nakon ručka zajedno uputili prema Trsatu. Ondje su, lijepo ugošćeni, prenoćili skoro cijelu noć. U utorak, 14. svibnja,

ranom zorom autobusom se s Trsata krenulo prema Asizu. Na putu, koji se neočekivano odužio zbog radova na cesti, molili smo krunicu i odgovarajuće časove. Prvo odredište bilo je svetište Svetoga Damjana. Ondje su nas strpljivo čekali trojica novaka iz albanske kustodije sa svojim meštrom. Konačno upotpunjeni, okupili smo se na svetoj misi u kapelici svetišta koju je slavio meštar fra Ivan Režić u koncelebraciji s drugom petoricom odgojitelja i albanским novakom fra Kolëom Thaqijem.

Smjestivši se u Domus Madonna delle Rosa kod franjevačkih sestara misionarki uputili smo se u Majku svih franjevačkih crkava - baziliku Svete Marije Andeoske gdje smo i ostalih večeri odlazili moliti ili barem slušati svečanu Večernju molitvu na talijanskom jeziku. Zaista je posebno bilo pomoliti se u Porcijunkuli koju su tada mnogi od nas novaka uživo

vidjeli prvi put. Drugoga dana posjetili smo mesta također važna u Franjinu životu i usko vezana uz početak postojanja njegova Reda. Na putu za Greccio nakratko smo zastali u Rivotortu, mjestu gdje je Franjo započinjao život s braćom. Nastavili smo dalje prelijepom Umbrijom, svečevom rodnom pokrajinom. Stigavši u Greccio, „franjevački Betlehem“, krenuli smo u obilazak tog svetišta u kojem je Franjo načinio prve žive jaslice. Ondje smo slavili svetu misu, i to božićnu, koju je predslavio fra Ljubo Sesar. Slijedeće odredište bilo je Fonte Colombo ili „franjevački Sinaj“ na kojem je Franjo napisao Pravilo Reda Manje Braće po nadahnuću Duha Svetoga, kao što je Mojsije dobio zapovijedi. Stavljući poveznice između svetoga Franje i Svetoga Pisma, mjesto koje smo zadnje posjetili toga dana prozvali smo „franjevačka Kana Galilejska“. To je La Foresta, mestašce u kojem je preko Franje Gospodin učinio čudo povećavši urod vinove loze uništen od ljudi koji su ondje dolazili svecu. Osim toga povijesnoga značaja pamtit će se La Forestu po momku Guidu, članu zajednice liječenih ovisnika koji ondje žive. Oni doista lijepo održavaju kuću i okoliš te svjedoče o svojem





izlasku iz mračnog doba života. Sljedeći dan, treći po redu našega hodočašća, započeli smo Jutarnjom molitvom u kapeli samostana gdje smo noćili, a za predmoljenje red je došao na albansku braću. Njihov meštar fra Marko Ešegović je predslavio svetu misu koju smo toga jutra imali u Porcijunkuli. Nakon ručka taksijima smo se uputili do samostanskog kompleksa Eremo delle Carceri, položenog na hridi u blizini vrha planine Subasio iznad Asiza, gdje se Franjo povlačio na molitvu. Nakon što smo razgledali to impresivno samotište imali smo vrijeme da se i mi sami povučemo na molitvu. Uputili smo se potom pješice do grada Asiza, čije smo razgledavanje zbog umora ostavili za sutrašnji dan.

Petak je započeo nešto ranije Jutarnjom molitvom koju su predvodila braća s Humca. Izmobilivši ju, odmah smo krenuli u grad, točnije u baziliku svetoga Franje. Ondje smo, na svečevu grobu slavili svetu misu koju je predvodio meštar fra Stanko Mabić. Još za trajanja euharistijskoga slavlja, k nama je došao naš zemljak fra Zlatko Vlahek te smo zahvaljujući njemu, nakon doručka s ostalom braćom konventualcima, mogli razgledati velik dio samostana i baziliku svetoga Franje. Ulogu vodiča nakon posjeta bazilici ponovno je preuzeo meštar fra Ivan.

Posjetili smo toga jutra crkvu svete Klare, Franjinu rodnu kuću, crkvu svetoga Rufina i ostale znamenitosti srednjovjekovnoga Asiza, izvora franjevaštva. Veći dio novaka poslijepodne je proveo u gradu u osobnom aranžmanu.

U petak, 18. svibnja, pozdravili smo se s gradom Santa Maria degli Angeli te smo krenuli prema La Verni. Svetu misu u kapeli Marije Andeoske predslavio je novak fra Kolë Thaqi, koji je već duži niz godina urešen sakramentom svetoga reda. Sudjelovali smo na tradicionalnoj procesiji od bazilike do kapele Stigmata koja se na La Verni održava svakoga dana u 15 sati. Potom smo, uz fra Ivanovo vodstvo, razgledali svetište. Večer smo proveli družeći se, pjevajući pjesme svih krajeva iz kojih braća dolaze i smijući se zaista do suza. Nedjeljni svetu misu slavili smo u kapeli Stigmata, a predvodio ju je meštar novaka Bosne Srebrne fra Marinko Baotić. Doručak je bio zadnja zajednička točka jer s nama





dalje nisu nastavili novaci albanske kustodije i njihov meštar. Napustili smo prohладну La Vernu i krenuli put sjevera. Na povratku smo se još zaustavili u Padovi. Ondje smo posjetili svetišta svetog Antuna Padovanskog i svetog Leopolda Bogdana Mandića. Kratko smo ih razgledali i pomolili se na grobovima dvojice malenih velikana franjevačkoga Reda. Naše hodočašće završilo je dolaskom na Trsat u večernjim nedjeljnim satima, 20. svibnja. Ondje smo prenoćili s novacima iz Livna i s Humca. Odmorni, nakon svete mise i Jutarnje molitve zaputili smo se prema svojim novicijatima.

Hodali smo onuda kuda je hodao naš serafski Otac, doticali smo mjesta na kojima je boravio, na kojima je imao izravan doticaj s nadnaravnim. Ovim hodočašćem okrunili smo godinu svojega novicijata. Bilo je ono izvrsna duhovna vježba za ono što uskoro slijedi - polaganje prvih redovničkih zavjeta.

FVJ



N o v i c i j a t H u m a c

Summa summarum

Pošto smo 14. srpnja 2018. godine u Mostaru obukli habite, započeli smo godinu kušnje nas petorica novaka: fra David Slišković (Široki Brijeg), fra Antonio Petrić (Posušje), fra Robert Cvitanović (Mostar), fra Slaven Dodig (Zagreb) i fra Josip Stanić (Tomislavgrad). (Slavenu, koji je nakon mjesec dana napustio zajednicu, želimo Božji blagoslov i uspjeh u budućemu životu.) Kroz godinu dana, pod budnim očima naših meštara fra Stanka Mabića i fra Stipana Klarića nastojali smo urediti naše živote - u bratstvu - prema Evandjelu i po primjeru svetoga Franje.

Kako bismo rasli u cjelovitosti, kroz naš smo program razvijali duhovnu, intelektualnu i fizičku dimenziju. Duhovni se program uz sakramentalni život i liturgiju časova sastojao od svakodnevnog razmatranja evanđelja, molitve krunice, klanjanja, lectio divina i križnoga puta. Intelektualni rad, uz osobno istraživanje, uključivao je nastavu s naglaskom na predmete vezane uz svetoga Franju i franjevaštvo. Fizički se rad redovito sastojao od uređivanja novičjatskoga okoliša i čišćenja samostana, (uz iznimne krupnije poslove, kao što su pravljenje vina, branje maslina, svinjokolja te priprema božićnih jaslica). Meštar nam je često naglašavao, a vremenom smo i sami sve jasnije uočavali kako su sve te dimenzije potrebne te da se uz ispravno shvaćanje međusobno nadopunjaju i bivaju na izgradnju.

U životu provincije sudjelovali smo kroz mjesечne duhovne obnove koje smo animirali zajedno s po-

stulantima. Također smo na svetkovinu Marije Andeoske hodočastili na otok Badiju kraj Korčule, koji je naša provincija 2005. godine preuzeila od Zadarske. U Međugorju smo bili česti gosti za vrijeme Mladifesta, dok smo Široki Brijeg pohađali prigodno, o svetkovini Velike Gospe, kojoj je posvećena naša provincija, potom o blagdanu Svih svetih Franjevačkoga reda kada se tradicionalno održava naš kapitol na





rogožinama te 7. veljače kada se spominjemo naše pobijene braće. Bratski život na Humcu posebno su nam obilježili susreti sa starom i nemoćnom braćom budući da smo, uz stručno osoblje, aktivno sudjelovali oko njihove skrbi. Smatram da smo susrećući se s njima mnogo više primili, negoli smo mogli dati. Na tome smo Bogu i braći zahvalni! Također bih spomenuo i česte susrete s braćom novacima iz drugih provincija. Ove smo se godine susretali na susretu novaka, u međusobnim posjetima, na hodočašću u



Asiz i na koncu, na duhovnim vježbama. Zajednički trenutci bili su u mnogome obogaćujući, a u nama su učvrstili svijest da smo svi dio jednoga bratstva. To je trajni poticaj i ohrabrenje na našemu putu! Na koncu, čini mi se da će tek uz vremenski odmak biti moguće bolje razumjeti i vrednovati godinu koja je za nama. Ipak, ostaje zahvalnost za ovo povlašteno vrijeme. Hvala zajednici, braći u samostanu, našim meštrima, kao i svima koji su nas pratili molitvom. Bogu hvala!





N o v i c i j a t H u m a c

Zajedničke duhovne vježbe bosanskih i hercegovačkih novaka

U našemu samostanu u Slanomu, od 16. do 21. lipnja održane su duhovne vježbe za nas devotoricu novaka iz provincija Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije. Voditelj je vježbi bio fra Josip Serđo Ćavar, pomoćni odgojitelj bogoslova u Dubravi. Službeni je program počeo u nedjeljno predvečerje. Pošto smo se okupili, fra Serđo nam je iznio program vježbi i dnevni red, dok smo mi mogli izraziti vlastita očekivanja.

Tako smo u nagovorima razmišljali o zavjetima, svetom Franji i svetom Petru, o euharistiji... Posebno nam se svidjelo što smo po završetku nagovora mogli postavljati pitanja i zajedno ra-

spravljati o danoj temi. To je svakako pripomoglo u razumijevanju. Uz svakodnevnu misu i liturgiju časova, imali smo dosta vremena za osobnu molitvu, bratsko druženje i rekreaciju, obično u vidu plivanja te boćanja. Dane smo redovito završavali klanjanjem i Povečerjem. Ove smo duhovne vježbe okončali u petak svetom misom. Budući da smo na plenumu istaknuli kako nam je posebno dragilo bratsko zajedništvo, poticaj je to da zajedničke duhovne vježbe postanu tradicija. Zahvalni smo našemu duhovniku na upućenim poticajima, braći u Slanomu na gostoprivrstvu te našim meštrima na organizaciji!

Hercegovac misionar u Kini

P rema "Općem šematizmu Katoličke Crkve u Jugoslaviji" iz 1939. franjevci su, pored ostalih redovničkih zajednica, imali četiri misionara u Kini. Njihova imena su: fra Ivan Prado Tripalo i fra Alekса Benigar iz Hrvatske provincije sv. Ćirila i Metoda, fra Peter Baptist Turk iz Slovenske provincije Sv. Križa te fra Franjo Ksaver Radišić iz Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM. Cilj ovoga rada jest izvući iz zaborava život jednoga manjeg brata iz male Hercegovine, koji je otišao u ogromnu Kinu činiti za Boga velike stvari.

Rodio se 7. kolovoza 1913. u Grljevićima u općini Ljubuški. Krsno ime bilo mu je Lovro, a njegovi roditelji, Šimun i Iva imali su još sedmero djece, među kojima Stanka (kasnije fra Rajka) i don Cvitana. Osim njih, od trećega sina Franje Šimun i Iva, imali su još dva unuka svećenika, don Tomislava i don Jozu.

Za Lovru je njegov stariji brat fra Rajko govorio da je od malih nogu bio svet. Još kao dječak Lovro bi se u devetnici za blagdan Velične Gospe pripravljao postom o kruhu i vodi. Kada bi išao čuvati ovce u okolnim brdima, Lovro je uvijek nosio sa sobom krunicu i molitvenik te bi u molitvi proveo dan, a na kraju dana vratio bi se kući s ovcama i još "naramkom" drva koju je njegova obitelj koristila za ogrijev.

Potaknut primjerima starije braće, Lovro je odlučio postati svećenik te odlazi u sjemenište na Široki Brijeg i tu pohađa klasičnu gimnaziju od 1925. do 1932. Lovro je u školi bio marljiv, uzoran i pobožan. Razrede je polagao s odličnim uspjehom i uzornim vladanjem. Stariji mu brat fra Rajko svjedoči da je Lovro uvijek prvi dolazio u crkvu i da je redovito znao prisustvovati na više Svetih Misa. Lovro je bio i talentiran pjesnik i književnik. U đačkom listu "Ruža" objavio je dvije kratke priče i jednu pjesmu. Njegovo kasnije pisanje obilježeno je romantičarskim stilom i mladenačkim zanosom. Poziv misionara dobio je u srednjoškolskom razdoblju života. Kada je stupio u novicijat Lovro je uzeo redovničko ime Franjo Ksaver.



Nakon provedenog vremena u novicijatu (1932./33.), fra Franjo Ksaver odlazi na studij filozofije i teologije u Mostar. Za svećenika je zaređen 21. veljače 1937. Pastoralno nije djelovao u Hercegovini jer je tražio od Uprave provincije da ode u Rim na misijski tečaj na sveučilištu Antonianum. Fra Franjo Ksaver toliko je revno unišao u taj tečaj da je i sam general Reda za njega rekao: "Kada bismo imali ovakvih fratara kakav je fra Franjo brzo bismo osvojili svijet." Završivši misijski tečaj nakon godinu dana napokon se 1. rujna 1938. ukrcao u prekoceanski brod koji je plovio za Kinu. Doživljava s toga putovanja objavio je u mjesечноj "Kršćanska obitelj" pod naslovom "Mjesec dana na moru". Prema pismu koje je poslao provincijalu, fra Franjo Ksaver stigao je u Peking 9. studenoga 1938. Ono što nije uspjelo velikom misionaru, zaštitniku misionara Katoličke Crkve, svetom Franji Ksaveru, uspjelo je njegovom imenjaku, manjem bratu fra Franji Ksaveru četiristo godina posli-

je. Tom prigodom naš je misionar zapisao: "A ja ulazeći u Kinu, očekivanu i obećanu zemlju, zemlju želja mladosti moje, zemlju koju mi starještine dadoše za moj apostolat, zemlju u koju uđoh u postu i molitvi, - podignem ka Gospodinu vječni prinos: Gospodine moj, živi Bože, davno još, Ti to dobro znadeš, prinio sam Ti sve – i srce i tijelo i dušu." Iz navedenog vidi se koliko je fra Franjo Ksaver molio Gospodina da mu se ostvari želja da ode u misije u Kinu.

Prvu godinu dana boravio je u Pekingu učeći kineski jezik i proučavajući kinesku pobožnost i duhovnost. Dojmila ga se pobožnost kineskih katolika, video je u njima prve kršćane. Posebno ga se dojmilo kako gotovo svi Kinezi sudjeluju ne na jednoj nego na osam Svetih Misa koje se slave u samostanu u kojem je boravio. Naučivši jezik, fra Franjo je Ksaver otisao u Ju-goistočnu Kinu, u pokrajinu Hu-nan u gradić Heng-Jang. Odatle se njegov pastoral proširio na desetak sela, a površinom njegova je misija bila veća od Hercegovine. Po nekoliko mjeseci znao je djelovati po selima i vratiti se u Heng-Jang gdje mu je bio najbliži svećenik kod kojega bi se mogao i on ispovjediti.

U Hercegovini, franjevci nisu ostali nezainteresirani za rad svoga misionara. Tu je veliku ulogu odigrao fra Franjin brat fra Rajko. Fra Rajko je tražio da se u mjesecniku "Kršćanska obitelj" pokrene rubrika o misijama i da se na taj način katolički puk u Hercegovini upozna s fra Franjinim radom. Počeli su se skupljati novčani prilozi na čemu je fra Franjo Ksaver bio posebno zahvalan i stalno je u svoje molitve preporučivao darivatelje, a također u isto vrijeme tražio je od svojih zemljaka da se mole za njega i za njegovu misiju. Na tu nakanu molitelji su svaki dan molili molitvu Gospodnju na zagovor sv. Male Terezije, zaštitnice misija. Imena darovatelja i iznos koji su darovali objavljivani su u mjesecniku "Kršćanska obitelj". Oni koji bi dali veću svotu novca mogli su birati ime jednom novokršteniku. Lijepo bi bilo kada bi se moglo provjeriti jesu li još živi Kinezi s krsnim imenom: Ivan, Radica, Marija, Milivoj, Andeo, Petar, itd... Iščitavajući darivatelje u mjesecniku "Kršćanska obitelj" u oči mi je upao sljedeći podatak: "MALI ANTE ZOVKO, učenik IV. razreda osnovne škole sestara Milosrdnica u Mostaru, darovao je svoje lijepo bijelo odijelo od prve pričesti za jednoga kineskog prvopričesnika." Osim iz Hercegovine, fra Franjo



Ksaver pomoć je dobivao iz fonda za misijsko uzdržavanje iz Rima te od Hrvata iz Sjeverne Amerike. Nažalost, dio pomoći nije dobio zbog presretanja pošte ili od Britanaca ili od kineskih komunista. U prilog mu nisu isle ni vremenske prilike jer je rječka Xiang redovito plavila, te ni ekonomski prilike tj. konstantna glad izazvana ratovima. Unatoč nepovoljnim uvjetima fra Franjo Ksaver uspio je u svojoj misiji otvoriti školu i starački dom te izgraditi crkvu Sv. Obitelji. Radio je i na gospodarskom unaprjeđenju svoje misije gradeći gospodarske zgrade i dijeleći žitarice za uzgoj hrane. Provincija je krajem 1944. planirala poslati još nekoliko misionara kako bi otvorili vlastitu misiju u Kini u povodu stogodišnjice od osnutka Hercegovačke franjevačke provincije. Nažalost, ratne neprilike i ubojstvo velikog broja franjevaca u Hercegovini onemogućile su ovaj plan. Dolaskom komunista na vlast u Kinu, fra Franjo je Ksaver protjeran 1949., nakon 11 godina misijskoga rada. Razdoblje od 1949. do 1953. proveo je u Rimu kao pomoćni knjižničar na sveučilištu Antonianum. U SAD odlazi krajem 1953. Tu je u više navrata pastoralno djelovao sve do 1977. kada se povlači u samostan sv. Ante u Chicagu. Tu je i umro 1980. u 67. godini života, 49. godini redovništva i 44. godini svećeništva. Do kraja života nudio se da će se vratiti u svoju misiju u Kinu. Jedan od franjevaca njegovu američku etapu života opisao je kao život "ribe bez vode" ... "ne-shvaćen od drugih, a niti on druge nije shvaćao." Vidimo da su tužne bile posljednje godine života fra Franje Ksavera Radišića. Nadamo se da sada nakon smrti uživa u plodovima koje je posadio za svoga zemaljskog života. Neka nam njegov život bude poticaj za ostvarenje Božjih planova u našim srcima tako da se Njegovi planovi pretvore u naše planove.

fra Antonio Petric



N o v i c i j a t L i v n o

Oblačenje novaka na Petrićevcu

Na drugu nedjelju u srpnju (8. srpnja 2018.) mnogopoštovani otac provincijal fra Jozo Marinčić, u ime franjevačke provincije Bosne Srednje, primio je u novicijat petoricu mladića. Po prvi put u životu franjevački habit obukli su: fra Spomenko Hričak (Petrićevac-Banja Luka), fra Tonči Šarić (Bila-Livno), fra Matej Juričević (Uskoplje), fra Dario Laštro (Busovača) i fra Tomislav Vidović (Bugojno). Ovogodišnji organizatori i domaćin priimanja novaka bili su gvardijan na Petrićevcu fra Dujo Ljevar i njegov vikar fra Domagoj Šimić.



Sveto misno slavlje predvodio je otac provincijal uz koncelebraciju meštra novaka fra Marinka Baotića, meštra postulanata fra Josipa Mrnjavca i prvog prefekta sjemeništaraca fra Josipa Ikića te uz ostalu braću svećenike. Fra Jozo se u svojoj propovijedi osvrnuo na Kristove riječi da je najteže biti prorok u svom mjestu. Novacima je zaželio mir i ustrajnost te da uspješno privedu kraju godinu novicijata. Na kraju misnoga slavlja okupljenima se obratio i domaćin fra Dujo Ljevar koji je čestitao novacima i njihovim obiteljima te rekao novacima da se nemaju čega bojati jer je Bog s njima, a ako imaju Boga, imaju sve. Nakon svete mise upriličen je ručak za novake, fratre i ostale uzvanike u kripti župne i samostanske crkve, poslije kojeg su se novaci zajedno sa svojim novim meštrom fra Marinkom Baotićem uputili put novicijatske kuće na Gorici u Livnu.

fra Matej Juričević





N o v i c i j a t L i v n o

Novicijatska godina

Vrijeme kao odrednica današnjem modernom čovjeku predstavlja vrlo bitan parametar u životu. Pomoću njega se orijentira, ali i definira svoje prioritete i obveze u svojoj svakodnevici. Često slušamo o dnevnom, tjednom, mjesecnom, tromjesečnom, polugodišnjem ili pak o godišnjem planu u kojem imamo neki cilj i očekujemo neke rezultate. Ta brzina, veliki broj planova i ciljeva često nam u godini postanu teretom, tako da žurimo i srljamo, a da uopće ne osluškujemo svoje srce i što nam ta godina kroz svojih 365 dana nudi, te koje su njezine mogućnosti. Mi ljudi činimo godine bitnim, godine same po sebi – prolaziti će s nama ili bez nas, ali bitno je da taj period ispunimo nekim ljudima koji će nam pokazati neki novi, jedinstveniji i ljepši način ispunjenja godine te ćemo onda imati i događaje, doživljaje i iskustva, tada ćemo imati život. Brzina i smjer našega života bitno su određeni godinama, jer u njima možemo kratkoročno ili pak dugoročno planirati svoje planove, donositi odluke, ili svoje želje ispunjavati u tom vremenu. Postajemo li s godinama pametniji, pruža li nam svaka godina isto, traje li godina danas kao i prije 50 godina o svemu tome sam razmišljaо kada sam pisao ovaj tekst pokušavajući vam približiti značenje novicijatske godine. Nazivaju je još i "godinom kušnje", ne bez razloga, jer upoznavajući sebe otkrivate tko ste, a na vidjelo dolaze kako lijepe stvari tako i one manje lijepe. U toj godini mira i tištine kroz svakodnevnu molitvu

tražite Božju pomoć jer ste svjesni da ste slabi, da ste nedostojni, ali da ipak hrabro želite odgovoriti na Njegov poziv. Kušaju vas i drugi da vide vaše sklonosti, težnje i želje, da vide jeste li vi za zajednicu i koji doprinos u vašem razvoju može imati zajednica, a koji vi kao pojedinac.

Molitva je u tom procesu najbolji put koji ovdje upoznate, a koji vas sigurnim korakom vodi tom stazom na kojoj vas iz dana u dan čekaju novi odgovori, ali i nova pitanja. To je bunar bez dna u kojem vi crpite vodu, ali vode uvijek ima još toliko da kad god ste žedni uvijek se na tom izvoru možete napiti. Novici-





jatska godina za svakoga je posebno iskustvo, to je uzvisivanje osobnih osjećaja, suočavanja sa samim sobom, traženje Boga, preispitivanja svojih životnih odluka... ta godina je sve to, ali i puno više. Svatko tko je prošao novicijat gaji osobni stav prema tom vremenu, jer je u toj godini dobio 365 prilika da bude bolji, da radi na sebi, da se izgrađuje, da postane jači... jednom riječju, da se pripremi.

Mi koji se nalazimo u novicijatu, ta godina nam predstavlja temelj na kojem ćemo kasnije nazidati svoje obrazovanje na filozofsko – teološkom studiju, jer kako nam stariji ujaci uvijek ponavljaju: „Teologija se na koljenima završava“. Sve je to novicijat, nekada riječi nema za sve ono što bih želio izreći, doduše nepotrebno je pričati jer tišina kaže sve, a u tišini čuju te oni koji te vole i koje ti voliš. Novicijat je zato po meni i godina tištine, razmatranja, preispitivanja, ali i godina šanse da budemo plemenitiji, humaniji i bolji, da budemo otvoreniji i srdačniji jedni prema drugima, da budemo tu za druge, da umremo sebi, da iskažemo podršku... sve je to ta godina. Ta godina postoji od 1220. godine, ali i danas itekako ima svoj značaj i smisao jer stvara buduće navjestitelje Božje riječi, one koji će naviještati Radosnu vijest širom li-

jepe nam Bosne i cijelog svijeta. Ako postoji „sigurna luka“ za svakog čovjeka u njegovoj obitelji, tako je za redovnika sigurna luka njegov novicijat kojeg se s nostalgijom prisjeća i gaji uspomene. Osluškivati govor svoje savjesti prvi je prioritet ove godine, jer od nje sve počinje i završava – ona je redovnički kompas, a mi se u ovoj godini upravo i pripremamo za redovnički život. Kroz taj glas mi tražimo Boga, dobijamo odgovore i postavljamo pitanja, ali i otvaramo nove stranice svoga života – a to je najveća avantura ove godine. Približiti se Bogu, upoznati sebe te staviti se Crkvi na raspolaganje vjerojatno je i bila misao vodilja svetoga Franje kada je prihvatio uvesti godinu kušnje u Franjevački red.

Ovo je godina koje ćemo vjerojatno biti svjesni tek s jedne vremenske distance, ali jedno je sigurno: ovo je godina za hrabre, godina avanture. Na kraju, uvijek dobijete ono što imate hrabrosti tražiti, jer vam On uvijek otvori svoja vrata na koja vi zakucate čista i iskrena srca. Nije važno koliko u vašem životu ima godina, važno je koliko života ima u vašim godinama i zato je novicijatska godina, godina ispunjena životom.

fra Spomenko Hričak



N o v i c i j a t L i v n o

Prvi zavjeti novaka Bosne Srebrenе

Najmlađi franjevci Bosne Srebrenе u nedjelju 30. lipnja 2019. položili su svoje prve redovničke zavjete u Redu manje braće i time završili godinu novicijata koju su proveli u samostanu na Gorici u Livnu. Ovogodišnje zavjetovanje novaka upriličeno je na lokalitetu Kedžara u župi Doljani u okviru proslave "Divinog dana" koji se svake godine obilježava u čast mučenice Dive Grabovčeve.

Riječi dobrodošlice svim hodočasnicima uputio je doljanski župnik fra Stjepan Pavličević. Svečanim euharistijskim slavlјem predsjedao je fra Jozo Marinčić, provincialni ministar Bosne Srebrenе. Sveti misu suslavilo je dvadesetak svećenika na čelu s fra Ivanom Sesarom, generalnim definitorom Reda manje braće. Nakon pročitanog Evanđelja meštar novaka fra Marinko Baotić predstavio je kandidate za prve zavjete. Uslijedila je propovijed provinciala

Marinčića u kojoj je govorio o nasljedovanju Krista u današnjem vremenu. Petorica novaka hrabro su odlučila slijediti Kristov put po primjeru svetog Franje.





Diva Grabovčeva također je primjer radikalnog življenja kršćanske vjere što je pokazala svojom spremnošću na mučeništvo, istaknuo je između ostalog provincijal Marinčić.

Nakon propovijedi uslijedio je obred redovničkog zavjetovanja. Jednogodišnje zavjete u ruke provincijala položili su mladi franjevci: fra Spomenko Hričak (župa Pohoda BDM - Banja Luka), fra Tonči Šarić (župa sv. Franje – Bila kraj Livna), fra Matej Juričević (župa Uznesenja BDM - Uskoplje), fra Dario Laštro (župa sv. Ante Padovaskog - Busovača) i fra Tomislav Vidović (župa sv. Ante Padovanskog - Bugojno). Na svetoj misi sudjelovalo je desetak tisuća hodočasnika. Prije mise “Divin pozdrav” izrekla je Iva Glibo, a misno pjevanje skladno su predvodili članovi etno skupine “Čuvarice”.

fra Antonio Gašić





N o v i c i j a t V i s o v a c

Pogled s obale rijeke Krke

Godina je novicijata iza nas. Na Visovac sada gledamo s obale. Polagano se penjemo već dobro poznatim serpentinama odakle puca divan pogled na cijeli otok i njegovu modro-zelenu okolicu. Upravo je tako s našim pogledima na proteklu godinu. Gledamo iz daljine, odozgo, odakle se ne vide sitni nedostaci, neki manje uredni uglovi. Što smo udaljeniji to nam se otočić čini savršenijim. Nas petorica došli smo potpuno različitim životnim putovima, ali odavde svi želimo nastaviti istim. Bilo nam je lijepo. Iz novicijata izlazimo obogaćeni, a zaista imamo čime, što svjedoči naša ispisana kronika. Najčešći nam je izgovor za neodrađene obveze bio: "Nisam imao vremena.". Teško za povjerovati nekome tko gleda sa strane, ali zaista je bilo tako. Odmah smo započeli radno. Osim nedjeljom fizički smo radili svaki dan, ali sada na to ne gledamo s gorčinom nego sa zadovoljstvom. Bili smo zaduženi za urednost čitavog samostana, kao i zelenih površina otoka. Odlazili smo u samostanski vrt gdje smo pomagali domeštru fra Stojanu. I sviranje je odmah od početka zahtijevalo svoj dio vremena. U listopadu su započela predavanja i studij i trajala su do odlaska u Asiz. Na njima smo upoznavali život našega Serafskoga oca Franje, učili o Redu i povijesti naše Provincije Presvetoga Otkupitelja. Dane kada smo

bili slobodni koristili smo za odlaske u prirodu, šetnje i vožnje brodom s našim fra Stojanom. S druge strane, meštar fra Ivan nije štedio na našem kulturnom uždizanju. Rijetko smo koje vjersko i kulturno događanje u našoj blizini propuštali.





Nas osam stanovnika samostana Majke od Milosti na Visovcu živjeli smo kao obitelj. Nisu nas mimoilazile ni trzavice, ni povишene tenzije, ali u toj borbi pobjeđivalo je zajedništvo. Uvjeren sam da nitko od nas ne može zaboraviti našu polnoćku i druženje prije i poslije nje, ili novogodišnju noć, drugačiju od prijašnjih. Nismo bili u okruženju svojih obitelji, nismo bili ni na splitskoj rivi... Ipak, ništa nam nije nedostajalo jer smo se družili uz zafrkanciju i smijeh okupljeni oko toploga kamina naše konobe. Tako su božićni blagdani, a i hladna zima prošli lijepo i iznenadujuće brzo iako smo pred njima strepili. S Visovca smo,



dakle, nerijetko odlazili i svakim odlaskom upoznavali nove ljudе, a o broju ljudi koji na njega svakim danom pristiže ne treba niti govoriti. Te činjenice omogućile su nam stvaranje brojnih novih poznanstava. Nastavljamo dalje pomalo radosni, pomalo tužni, svakako drugačiji. Privlači nas budućnost, ali svaki je rastanak je težak. Nama petorici olakotna okolnost jest što i meštar nastavlja s nama, i dalje kao naš odgojitelj, kao magistar bogoslova u Splitu.

Fra Vlaho Jakić



N o v i c i j a t V i s o v a c

Generacija novonastalih svirača

Glazba je vrlo bitna za naš svakodnevni život. Koristimo je u liturgiji Časoslova koji molimo više puta dnevno. Koristimo je u euharistijskim slavlјima i gotovo u svim sakramentima, te u svim djelima pobožnosti i molitve. Glazba oplemenjuje čak i one stvari koje su po sebi već svete, a ljudima pomaže da im se duše vinu bliže Bogu.

Prijašnjih godina liturgijska slavlja u novicijatu na Visovcu animirala su braća koja su kao svirači započeli ovu godinu ili su tijekom iste to postali sami učeći svirati. Nas petorica od samoga dolaska na otočić jednom tjednom imali smo sate pjevanja, a napose sviranja s profesoricom glazbe gđom. Milkom Tomic. Po svim vremenskim uvjetima naša je teta Milka dolazila k nama izbjegavajući preskakanje termina. Trudila se napraviti od novaka što bolje svirače, ali ono što joj je bilo na raspolaganju vrlo je skromno. Ipak, i mi smo uložili dosta truda i vremena te smo polako podižući razine znanja došli do toga da nas četvorica bez problema možemo animirati misna slavlja. Dobro je spomenuti da je naš serafski Otac

Franjo također bio pjesnik. On je bio prvi u povijesti talijanske književnosti koji jeispjeval pjesmu na talijanskom narodnom jeziku. Ta pjesma je poznata pod nazivom „Pjesma stvorova“. Ona je poslije dobila i mnoge glazbene interpretacije. Postoje stare melodije, a postoje i moderne melodije napisane upravo za ovu pjesmu. Svaki od tih autora je kroz glazbu htio dočarati osjećaje i doživljaje svetoga Franje dok je iskazivao hvalu Bogu kroz sva stvorenja Njegova.

Sveti Franjo je živio u vrijeme vitezova i herojskih podviga, glasnih i rasprjevanih zabava mladića, plemenitih dama u visokim dvorcima i svečanih pjevanih crkvenih skupova. Franjo je odrastao u tome zanesenjačkom srednjovjekovnom duhu te tako isklesao svoju pjesničku dušu koja se očituje čak i u njegovim proznim tekstovima koji su ostali sačuvani do naših dana. Prenio je pjesnički talent iz svijeta te ga upotrijebio na slavu Božju. Nadamo se da ćemo i mi moći to učiniti, na najljepši način uzvratiti Bogu talente koje smo od Njega dobili na dar.

Fra Vlaho Jakić



N o v i c i j a t V i s o v a c

Visovački novaci na Trsatu

“Gospodin mi je dao braću”, zahvalno i ponizno ističe naš otac sveti Franjo. Pritom braćom podrazumijeva članove franjevačke obitelji diljem svijeta. Lijepo je živjeti to bratstvo, a najmanje što bismo trebali činiti jest upoznavati se i surađivati s braćom makar najbližih nam provincija. Zajedno smo jači. Godina novicijata kao stvoreno je razdoblje za takve susrete jer omogućava da ovo jedinstveno slobodno vrijeme iskoristimo za upoznavanje braće iste redovničke generacije, njihovih provincija, a i da time proširimo svoje vidike i shvaćanje života u franjevačkoj zajednici.

Osim tradicionalnog odlaska novaka Južnoslavenske konferencije Reda Manje braće u Asiz, posljednjih nekoliko godina ustalio se običaj međusobnih posjeta između novaka Provincije sv. Ćirila i Metoda i nas, novaka Provincije Presvetoga Otkupitelja. Nakon što smo krajem prošle i početkom ove godine posjetili novake na Humcu i u Livnu, došlo je vrijeme za posjet braći na Trsatu. U četvrtak smo, 4. travnja, rano ujutro s meštom fra Ivanom Režićem krenuli

za Rijeku gdje je započeo naš trodnevni susret. Braća novaci, njih šestorica, zajedno sa svojim odgojiteljem fra Tomislavom Faletarom srdačno su nas dočekali. Poslijе Večernje molitve u 18 sati, sišli smo u baziliku gdje je slavljena Sveta Misa, a odmah po njezinu završetku održano je i Euharistijsko klanjanje. Navečer smo se zabavljali igrajući stolni tenis i nogomet, svirajući orgulje ili jednostavno družeći se.



Sutradan, prvo odredište bio nam je Košljun, otočić u zagrljaju otoka Krka. Ondje su nas dočekali fra Stjepan Žužić i fra Klement Sršen koji nas je upoznao s dugom poviješću ovog franjevačkog bisera i njegovom florom i faunom, proveo nas muzejima, crkvom i samostanom gdje smo se u konačnici i okrijepili. Kiša i ružno vrijeme očito su iz Rijeke krenuli za nama na, dotada vedar, otok Krk. Takve okolnosti ubrzale su naš odlazak s Košljuna. Nakon ručka, krenuli smo u obilazak grada Krka. Prošetali smo se starom jezgrom do romaničke katedrale s gotičkim zvonikom, simbolom ovoga gradića. Iduće odredište bilo je maleno mjesto Jurandvor i crkva svete Lucije, u kojoj je kao lijeva oltarna pregrada bila postavljena Baščanska ploča, "dragi kamen hrvatskog jezika". Da bismo mogli reći kako smo prošli otokom Krkom od sjevera do krajnjeg juga nedostajalo je još samo posjetiti Bašku. Otišli smo i onamo, točnije do tamošnje plaže s pogledom na otok Prvić i napravili stanku uz kavu prije povratka na Trsat. Večer smo do počinka proveli u novicijatskom bratstvu družeći se uz pjesmu i harmoniku u vještim rukama trsatskoga novaka.

Svanuo je i posljednji dan našega susreta. Ovo subotnje jutro, za razliku od prethodnoga, bilo je bez kiše pa nam je omogućilo planirano razgledavanje grada Rijeke. Poslije ranojutarnjeg Euharistijskog



Slavlja, molitve Jutarnje i doručka Trsatskim smo se stubama spustili u centar. Nismo ih brojali, ali kažu da ih je 539 pa smo se zadovoljili samo silaskom. Grad smo obilazili uz vodstvu novaka domaćina. Posjetili smo crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije, riječku katedralu svetoga Vida, kapucinsku i dominikansku crkvu. Prošetali smo Korzom i na njemu popili piće razmjenjujući dojmove o Rijeci. Nakon ručka smo se pozdravili s novacima, meštom fra Tomom, domeštom fra Ljubom i ostalim članovima samostanske zajednice. Naravno da nam je bilo žao kad smo morali poći, ali nas je tješila činjenica da se uskoro ponovno vidimo na hodočašću u Asiz, a potom i povodom njihova posjeta nama na Visovcu. Bilo je divno susresti braću, vidjeti neka nova i radosna lica te obići do sada neposjećene dijelove Preljepe Naše!

fra Vlaho Jakić





N o v i c i j a t V i s o v a c

Fauna otoka Visovca

Govore nam da samo pričamo o mačkama. Prigovaraju da hodočasnici po dolasku na Visovac najprije čuju za mačke. Naime, na otočiću dvije godine nije bilo mačaka, a doplivati same sigurno neće. Osim toga, kad mačke nema, miševi kolo vode. Upravo to se i ovdje dogodilo. Maleni zločesti glogavci brojčano su napredovali, a s njima i nedragi nam gmazovi. Zato se u glavama nekih novaka rodila želja da se na Visovac dovedu umiljati predatori, a uz odobravanje meštara fra Ivana taj je pothvat olakšan. Tako je pristigla jedna maca. Nedugo zatim još dvije ženke, čak iz Metkovića. Nije prošlo dugo, stigla je veljača, mjesec koji sa sobom donosi goleme probleme za studente i mačke. Tada se umiješao meštar dovevši na otok mačka sa svojega sela. I eto, dva mjeseca kasnije broj se mačaka na Visovcu učetverostručio. Hranili smo ih i pazili. Kad su ih mučili zdravstveni problemi vodili smo ih veterinaru. One su nam zauzvrat iskazivale povjerenje, a i riješile problem malih štetočina. Uz sve to, nema ovdje Bog zna kojih događanja, napose tijekom zime, te se mora-

mo nečime baviti. Osim mačaka, na naš maleni otok, smješten u srcu Nacionalnog parka Krka, često svraćaju brojne pernate životinje. Siguran obrok svakoga dana ovdje imaju mnogobrojne patke i graciozni labudovi. Jednoga proljetnog jutra pristigao nam je već stari par, a s njima njihovih osmero malih labudića ili kako smo ih sve zajedno nazivali "2222222222". Nažalost iz dana u dan broj mladunaca se smanjivao da bi naposljetu ostao tek jedan mladi labud 2. Briga za sva Božja stvorenja nešto je što nam je ostavio i primjerom pokazao naš Serafski otac sveti Franjo. Naša je dužnost prema životnjama da ih ne povrjeđujemo niti ponižavamo, ali i da im budemo od pomoći kada su u potrebi. Čovjek, a osobito kršćanin, koji nije razvio svoj odnos poštovanja prema svemu stvorenome jest nepotpun i nezreo u svojoj ljudskosti i u svojoj vjeri. Ipak, treba se čuvati objju krajnosti, kako one destruktivne, tako i one u kojoj osobe svoje bližnje zamijene životnjama, redovito zečeći nadoknaditi ljubav koja im nedostaje.

FVJ



Meditacija (Mt 11, 28-30)

Isus nas spasiteljski poziva: „Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja će vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako“. Dolazim Ti, Isuse, jer Ti mene tražiš. Dolazim Ti, Isuse, jer Ti mene paziš. Dolazim Ti, Isuse, jer Ti si moj istinski prijatelj. Pravi si prijatelj jer si sa mnom i onda kada ja nisam s Tobom. Ti koji živiš od neograničene Očeve ljubavi, objavio si ljudima istinsku ljubav, ljubav koja opstaje kada nije niti najmanje uzvraćena. Zbog takve ljubavi, koja si Ti, ostaješ vjeran prijatelj, prijatelj koji me prihvataš i kad pogriješim. Uvijek želiš moje dobro, pa i onda kad ga ne zaslužujem.

Svatko od nas ima svoju povijest. Ne zaboravimo se otvoriti Isusu i ispričati mu svoj život, povjeriti mu ljude i situacije. Možda postoe mračne sobe našega života koja mu nikada nismo otvorili i koje su ostale nejasna jer u njih nije nikada prodrlo Gospodinovo svjetlo. Isuse, strpljivo čekaš da nam dadneš snage nositi se s našim poteškoćama. Potrebno je samo zazvati Tvoje ime. Ti nam ne olakšavaš životne terete nego muku srca; ne uklanjaš od nas križ nego ga s nama nosiš. A s Tobom svaki teret postaje lagan, jer Ti si odmor koji tražimo. Kad Ti uđeš u naš život onda ulazi mir koji ne mine niti u kušnjama niti u trpljenjima. Ljudskom biću treba bezuvjetna ljubav, a tko ju ne primi nosi u sebi golemu prazninu koju nastoji popuniti nerijetko potpuno krivim stvarima, zamjenama koje imaju samo blijadi okus ljubavi. Svakći čovjek je žedan ljubavi, prave ljubavi, neiscrpive ljubavi. Pođimo k Isusu, dajmo mu svoje vrijeme! Su-

srećimo ga svaki dan u molitvi, u osobnom i povjerljivom razgovoru. A molitva, molitva je radost. Molitva je ono što ljudsko srce želi. Kad molimo blizu smo Bogu i On nam daje želju za vječnošću. Upoznajmo se dobro s Božjom Riječi. Otkrijmo bez straha Njegovo oproštenje. Utažimo svoju glad Kruhom Života. Naše konačno blaženstvo se sastoji u dolasku k Bogu, nepromjenjivoj Stvarnosti koja sve ispunja. Gospodine, od tebe dolazi prava utjeha. Hvala ti što me kriješ svojom utjehom i kad nisam dostojan nikakve utjehe. Ti si moja nada i utočište u dan nevolje. Slab sam u ljubavi i nesavršen u kreposti, zato mi treba Tvoja utjeha. Treba mi Gospodine Tvoja ljubav koja nosi breme bez napora, koja sve gorko zasladije i čini ugodnim. Ljubav hoće uvis i ne da se sputati ičim zemaljskim. Često ne zna mjere, nego prelazi preko svake mjere. Ljubav ne osjeća tereta i ne mari za napore, više hoće nego što može i smije. Bože moj, ljubavi moja, Ti si sav moj, a ja sav Tvoj!

fra Valentino Radaš





N o v i c i j a t V i s o v a c

Oblačenje i zavjetovanje

U subotu 6. srpnja 2019., obukli su franjevačko redovničko odijelo te započeli novicijat trojica postulanata: Josip Brandejs (Jasenice), Ante Čavlina (Promina) i Mate Šakić (Studenci). Tijekom misnog slavlja, svoje prve jednostavne zavjete u ruke mnp. o. provincijala fra Marka Mrše, položila su petorica dosadašnjih novaka: fra Šime Batur, fra Vlaho Jakić, fra Oliver Marčinković, fra Marko Plejić te fra Valentino Radaš. Uz mnp. o. provincijala, concelebrirali su fra Joško Kodžoman, bivši provincijal, gvardijan na Visovcu fra Božo Duvnjak, meštar novaka fra Ivan Re-

žić, magistar postulanata i provincijski vikar fra Zoran Kutleša, prefekt u sjemeništu fra Ivica Udovičić te pedesetak ostale braće svećenika. Dvojica svjedoka kod čina zavjetovanja bili su gvardijan na Visovcu te bivši provincijski ministar. Tijekom misnog slavlja pjevao je zbor franjevačkih bogoslova, uz orguljsku pratnju prof. Pere Prosenice. Nakon misnog slavlja, uzvanici i braća franjevcii, te ostali svećenici, bogoslovi i redovnice našli su se kod svečarskog stola, zajedno s novacima i novozavjetovanicima.

fir







N o v i c i j a t T r s a t

Franjevačke pučke misije na riječkom Krnjevu

Jedan od novijih oblika evangelizacije u našoj Provinciji su franjevačke pučke misije koje se održevaju više puta kroz godinu. Cilj im je približiti franjevački način života, rada i djelovanja te povezati ljude u određenoj župnoj zajednici. Voditelj franjevačkih pučkih misija je fra Ivan Matić koji svaki put uz sebe pozove i nekoliko braće svećenika, ali i onih koji su u formaciji. Tako smo i mi novaci, u listopadu 2018. godine, sudjelovali na franjevačkim pučkim misijama na Krnjevu, u Rijeci. Nakon što smo prvoga dana od biskupova delegata primili znak tau kao simbol poslanja i misionarenja u sljedećih tjedan dana, naše djelovanje usmjereni je na one najmlađe, osnovnoškolce. Svakako da je bilo zanimljivo vidjeti nas petoricu franjevaca kako svakodnevno u školi djeci pokušavamo približiti svetoga Franju, franjevaštvo, svetu Klaru... S onim mlađima malo smo zapjevali i zaplesali, a najteže nam je bilo s prvim razredom koji je tek došao u školske klupe. Svakako smo se trudili najviše svjedočiti svojim životom, ponašanjem i govorom, a moramo priznati da smo se i mi obogatili

za jedno iskustvo koje do tada nismo imali: da nije lako biti profesor. Budući da je svaki dan bio usmjeren prema svetoj misi pokušali smo djecu potaknuti na dolazak na nju. Tako da smo navečer prisustvova-





li u župnoj crkvi na svetoj misi koju su pratile razne pobožnosti, nagovori i svjedočanstva. Ondje smo imali priliku susresti se sa župljanima, krizmanicima i framašima, a jedan od najljepših trenutaka bila je procesija s Marijinom slikom u kojoj smo molili za župnu zajednicu i za grad Rijeku. Završili smo pučke misije radosni što smo imali priliku svjedočiti o onome što Bog čini u našim životima. Željeli smo na taj način potaknuti pojedince da razmišljaju o sebi, svojem odnosu s Bogom i na koji se način mogu uključiti u župnu zajednicu. Uvjereni da je Bog pratio naše misionarenje i svjedočenje, radujemo se plodovima koje će On darovati.

fra Miroslav Durbas



N o v i c i j a t T r s a t

Beskućnici nas primiše u svoj dom

Proteklu novicijatsku godinu često smo se susretali s korisnicima prihvatilišta Ruže sv. Franje u Rijeci koje vodi Franjevački svjetovni red na Trsatu. Za nas novake ova novicijatska godina bila je zainteresirana prepuna predivnih iskustava susreta s našim beskućnicima. Tu su također ljudi teškog imovinskog stanja koji su povezani oko časopisa o beskućništvu „Ulične svjetiljke“ i koji taj časopis svakodnevno prodaju po ulicama Rijeke.

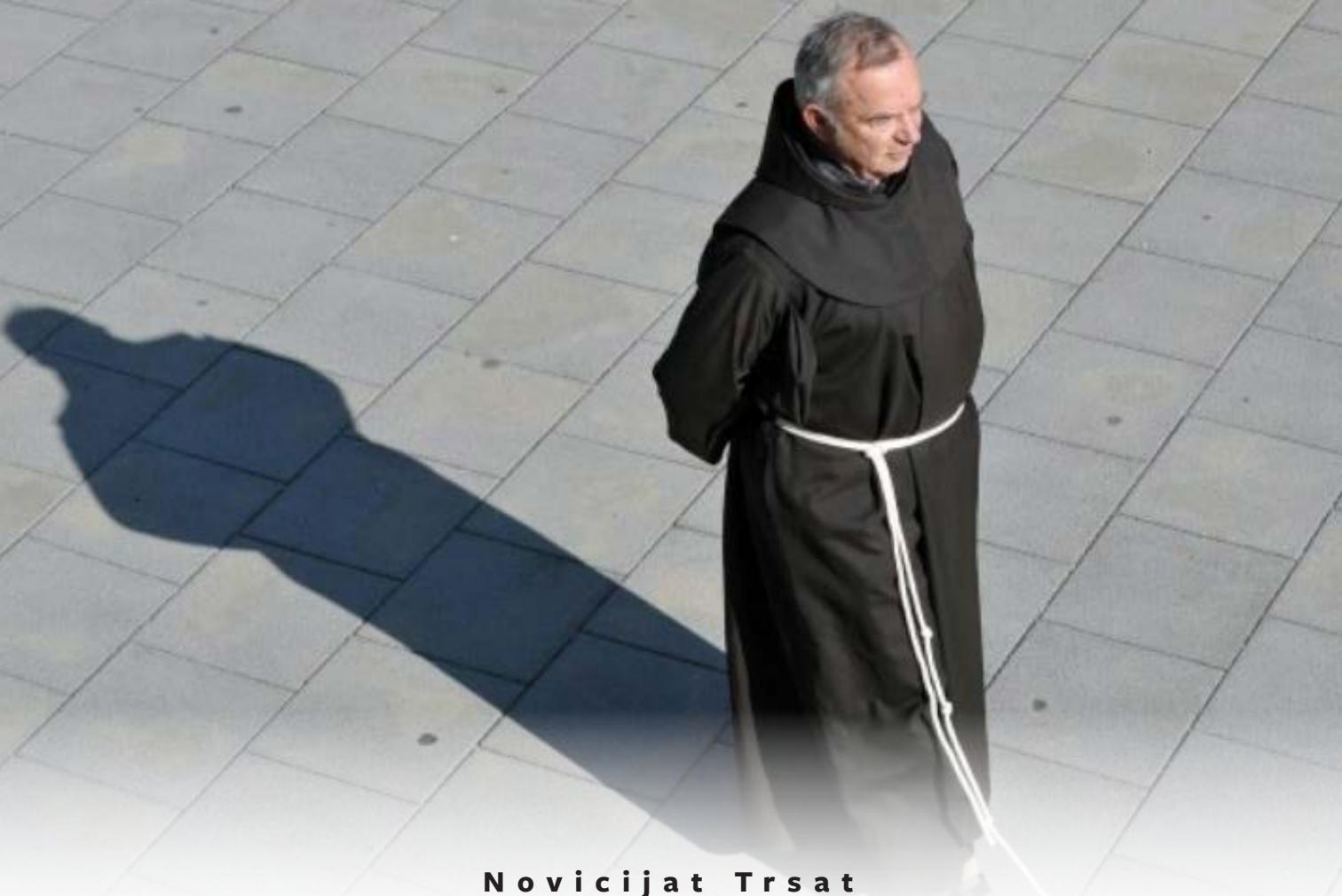
Osim mnogih susreta s našim beskućnicima i prodavačima časopisa, izravno smo sudjelovali i u nekoliko događaja vezanih s beskućnicima i časopisom „Ulične svjetiljke“. U prosincu prošle godine sudjelovali smo u promociji novog broja Uličnih svjetiljki na Korzu. Svaki od nas bio je pridružen jednom prodavaču i proveo je neko vrijeme prodajući časopis na ulici. To je jedno zaista bogato iskustvo i susret sa stvarnošću i svakodnevicom tih ljudi. Bilo je negativnih, ali i puno više pozitivnih iskustava i Bogu zahvaljujemo na svemu tome.

U rujnu prošle godine trsatsko svetište bilo je domaćin svečane akademije povodom desete obljetnice „Uličnih svjetiljki“. Okupio se lijepi broj ljudi, a posebno je bilo lijepo što su uspjeli doći beskućnici iz svih mesta gdje se prodaju Ulične svjetiljke. Osobito smo ponosni što je idejni začetnik tog časopisa naš brat fra Siniša Pucić, koji se prigodno obratio skupu. Krajem prosinca prošle godine odazvali smo se

pozivu naših beskućnika na večeru. To je već tradicija da novaci s magistrom svake godine posjećuju prihvatilište. Drugom prigodom gostovali su kod nas na ručku. Drago nam je da postoji ovakva bliska povezanost beskućnika i siromaha s našim svetištem. Za nas novake ova godina bila je prepuna divnih iskustava, a među njima posebno mjesto zauzimaju susreti sa siromasima. To su ljudi koji nemaju čime uzvratiti i ljudi puni zahvalnosti. Puno smo naučili od njih u ovih godinu dana. Kao franjevcima imamo dužnost brinuti se i povezati se s onima na rubu društva, u teškim životnim situacijama. Radosni smo što je na tome području franjevačko bratstvo na Trsatu vrlo aktivno i zahvalni smo Bogu što smo kao novaci već od prvih dana uključeni u događanja vezana uz naše svetište.

fra Davor Palić





N o v i c i j a t T r s a t

“Nosite bremena jedni drugih”

Kroz proteklu novicijatsku godinu, uz ostale aktivnosti i mnoga iskustva koja smo stekli živeći na Trsatu, susreli smo se i s pitanjem bolesti i patnje osobito zato jer nam je naš magister povjerio brigu o bolesnom bratu fra Emanuelu Hošku koji je početkom godine preminuo. Fra Emanuel bio je uvaženi profesor crkvene povijesti i poznati propovjednik na Trsatu. Zadnjih je godina bio iznimno lošeg zdravlja, slabo pokretan i gotovo slijep.

Bolest i patnja u svakom su dijelu povijesti izazivali pitanja i traženje smisla tih stvarnosti. Možemo reći da su ta pitanja jedna od najtežih u ljudskom postojanju jer nas suočavaju s nečim nepoznatim i bolnim. Nas vjernike Bog po vjeri prosvjetljuje i daje nam jasan smjer i snagu u prihvaćanju nemoći i ograničenosti, kako kaže 103. Psalam: “Jer dobro zna kako smo sazdani, spominje se da smo prašina. Dani su čovjekovi kao sijeno, cvate k'o cvijetak na njivi; jedva ga dotakne vjetar, i već ga nema, ne pamti ga više ni mjesto njegovo.” Bolest i starija dob također je, u

većem ili manjem intezitetu, razdoblje priprave za smrt u kojem smo i mi vidjeli kako čovjek s bogatim pastoralnim iskustvom želi i pod „stare dane“ doprinijeti samostanskoj zajednici i vjernicima, osobito u pomoći oko isповijedanja hodočasnika. Brinući se o bolesnom bratu, nastojali smo biti što otvoreniji i požrtvovniji kako bi mu olakšali i učinili ljepšim te dane bolesti. S vremenom smo shvaćali koliko mu naši zajednički razgovori pomažu, odnosno da mu ne dopuštaju da se zatvori u sebe i svoja razmišljanja. Razmjenjujući s njim aktualnosti u Redu, Crkvi i svijetu, događaje iz prošlosti i planove za budućnost, često nas je rečenicom : „Poštuj princip rasta!“ znao podsjetiti da smo još mladi i da moramo imati razumijevanja i strpljivosti prema nama samima. Iskustvo koje smo dobili brinući se o fra Emanuelu ostati će nam kao veliki podsjetnik da smo mi ljudi, ovdje na zemlji, samo putnici i pridošlice i da nas na tom putu Bog ne ostavlja same.

fra Domagoj Vincelj



N o v i c i j a t T r s a t

Križni put sluge Božjega Alekse Benigara

Kako bi što bolje upoznali našu Hrvatsku franjevačku provinciju svetih Ćirila i Metoda i duhovnost svetog oca Franje, magister nam je ove korizme zadao proučiti život sluge Božjeg fra Alekse Benigara te zajednički napisati pobožnost križnog puta nadahnut njegovim djelom *Mudrost križa*.

Aleksa Benigar (1893-1988) zaslužni je član naše provincije. Bog ga je poživio u plodnom djelovanju najprije u Hrvatskoj (do 1928), zatim u Kini (do 1954) i napokon u Rimu, u Internacionalnom kolegiju sv. Antuna. Na svim tim postajama on je nastojao da, do posljednjega daha, cijelog sebe dariva Bogu i Crkvi. Bio je profesor teologije, odgojitelj, vrlo plodan pisac, djelatnik u Kongregaciji za proglašavanje svetih, a nadasve Bogom obdarjeni duhovni učitelj i ispovjednik, osobito u Lateranskoj bazilici. Našoj je javnosti poznat kao pisac prve, čvrsto dokumentirane biografije Alojzije Stepinac - hrvatski kardinal koja sadrži preko 900 stranica. Također je pripravio sve potrebno za ispitivanje njegove svetosti te na crkvenom судu nastupio kao njegov krunski svjedok. Napisao je velika djela o liturgiji i kršćanskoj duhovnosti: *Liturgia Romana* (Peiping 1947) i *Theologia spiritualis* (Sapporo u Japanu 1958, 2. izd. Roma 1964). „Mudrost križa“ njegovo je posljednje djelo, posthumno izdano. Smrt

ga nije iznenadila, često je o njoj razmatrao i nazivao ju je sestricom. Njegove su riječi: "Zahvalan sam Bogu što mi je darovao dug život: ušao sam u 95. godinu. Smrt mi je pred vratima i čekam je svaki dan, ali ne sa strahom, jer se ufam u beskrajno Božje milosrđe kojemu nema mjere ni kraja ... i živim posve izručen u rukama Božjim." Umro je na glasu svetosti. Mudrost križa (*Staurosofia*) koja nosi podnaslov "Franjevačke duhovne vježbe" sazrijevala je kroz dugi niz godina, plod je njegovih razmatranja. Sam je bar jednom godišnje obavljao propisane duhovne vježbe, dakle barem 80 puta. Iz pisma znamo da se i izvan propisanih vremena rado povlačio u osamu da provede dane u molitvi i razmatranju. On je vrlo često, možda stotinjak puta na raznim jezicima (la-



tinski, hrvatski, talijanski i njemački) držao duhovne vježbe. Koji su ih slušali, u više navrata su ga molili za njihov tekst. U drugom djelu knjige riječ je o Kristovu zemaljskom postojanju, kako je "došao na svijet" da mu bude Spasiteljem i Otkupiteljem, osobito svojom mukom, smrću i uskrsnućem. To je veliko djelo ljubavi Boga, Oca - koji je "tako ljubio svijet da je Sina svoga predao" (Iv 3,16) - odigralo napose na Isusovu križnom putu. Misao vodilja i polazište bio nam je stavak Poslanice Filipljanima o Kristu poniženome (Fil 2, 7-9). Isusova "kenoza" ili "lišenje" (samoopljena) u smrti na križu - iz ljubavi prema Bogu Ocu i nama ljudima. Osim toga, u manjoj mjeri, poslužili smo se i njegovim razmatranjima Evanđelja kojih je napisao preko 1000 stranica.

Svaki od nas novaka, a pridružio se i magistar, napisao je po dvije postaje. Križni put (ofm.hr/križni-put-aleksa-benigar) sastavili smo gotovo samo od njegovih riječi. Jednu kraću verziju, za molitvu s narodom i dužu za razmatranja i osobnu molitvu. Izmolili ga s narodom na Veliki petak. Ovo iskustvo nam je pomoglo u otkrivanju ljepote rada u zajednici, otkrivanju idealja sv. oca Franje, produbljivanju franjevačkog poziva te rastu u ljubavi prema Kristu rapetomu. Bilo sve, po omiljenoj Aleksinoj lozinci, na slavu Kristove milosti - ad laudem gloriae gratiae Christi (Ef 1,6).

fra Antonio Tkalac





N o v i c i j a t T r s a t

Od harmonike do crkvenih orgulja

Da su Gospodinove namisli često skrivene i ne-predvidive i da se tijek života može u kratkom vremenu izmijeniti pod Božjim vodstvom, svjedok sam i sâm. Iako sam kao dijete znao biti zatečen kako se igram svećenika, s vremenom se ta ideja izgubila čemu je prethodilo sve manje vremena odvojenog za molitvu i duhovni razvoj. Naglasak je bio uglavnom na školi, te kasnije na studiju i u zadnjoj fazi na razvoju poslovne karijere u jednom od bankarskih sektora u kojem sam radio. Bog je to sve gledao, sva-šta mi je dopuštao, ali je bio tihi promatrač, nena-metljiv u svojoj absolutnoj veličini, obazriv i strpljiv u punini svoje ljubavi. Kažu neki da me je obdario glazbenim talentom i sposobnošću uveseljavanja ljudi. Vođen društvenim kretanjima okoline u djetinjstvu sam otkrivaо razna glazbala od kojih me, uz tambure, harmonika najviše privlačila. Kroz dobar niz godina

bila je moј suputnik „u dobru i u zlu“, da bi u ovim ka-snijim godinama, postala moј drugi posao. Svirajući tako u glazbenom sastavu (iako službeno glazbeno nepismen), provodeći dane u uredu, a noći u raznim nastupima po privatnim i ponekad i javnim veseljima, moje je vrijeme preuzeila tjeskobna briga za novac kojega nije nedostajalo, a htio sam ga još i više. No u trenutku spoznaje da je srce prestalo vodi-ti prvu riječ, u stvarnosti pomanjkanja esencijalne snage i smisla za nešto više, Bog je iz svoje pasivno-sti, kako je to meni tada bilo objašnjivo, priskočio u pomoć i osvijestio me i počeo mi stavljati u misli sve one naše zajedničke trenutke koje od buke i bri-ge za propadljivo nisam mogao čuti. Ovaj duhovni poticaj morao je biti popraćen i konkretnim djelom, stoga sam i prestao aktivno svirati i počeo aktivno osluškivati Njegov glas. No to nije bio jedini šok,

već samo priprema za ono što je uslijedilo. Nizom slučajnih susreta i novih poznanstava koji naravno nisu bili slučajni, već zasigurno pomno od Boga planirani, kroz dvije godine osluškivanja i prikupljanja hrabrosti, kao i suočavanjem sa samim sobom, Gospodin me pripremio i za odluku o napuštanju ustaljene životne kolotečine odnosno kušanju nečeg posebnog, mnogima neshvatljivog. Sve ostalo je povijest. Moja nova braća ubrzo su otkrila moju sklonost pjevušenju, kao i neugaslu ljubav prema sviranju, doduše glazbe ne baš spojive s ozbilnjicom duhovnošću, pa su me isti, u duhu bratske tolerancije moga vlastitog mišljenja, primorali da počнем svirati sv. mise zornice na elektronskim orguljama, totalno nespreman i nepućen u osnove liturgijske glazbe. Pučke pjesme bile su mi duduše u uhu jer sam rado pjevao na nedjeljnim misama, međutim sviranje orgulja je bilo nešto sasvim novo. Uz jutarnja sramoćenja, gutanja knedli prije svake zornice i ostale, za rast u poniznosti vrijedne vježbe, dolazila su i sitna napredovanja. Počeo sam obraćati pažnju na note i na iznimno bogatu glazbenu riznicu liturgijskih skladbi te svakodnevno vježbati. Kako se postulantska godina bližila kraju, moj se angažman već bio proširio i na sviranje rane nedjeljne sv. mise. Sad sam na kraju novicijatske godine koju sam proveo u Trsatskom svetištu između ostalog u ulozi jednog od orguljaša (koji to nije), gdje sam trebao naučiti baratati s pravim korskim tromualnim orguljama



koje nemaju elektronskih pomagala već se za kvalitetno sviranje treba koristiti i pedalna klavijatura. U svemu tome su mi pomogli dragi ljudi koje ču zasigurno pamtitи cijeli život, od kojih sam puno naučio i koji su imali mnogo strpljenja sa mnom; to su voditeljica Zbora Trsatskog svetišta, gđa Klaudija Kraljić i mladi orguljaš Svetišta, Josip Strčić.

Iako nažalost nisam uvijek, dozivajući si u pamet ovu proteklu godinu, sve te muke oko učenja novih pjesama i stresove kod svakodnevnog sviranja prikazivao Bogu kao žrtvu i zahvalu, sada shvaćam da drugog odgovora zapravo nemam. To je bio moj put, kao što je svaki od braće imao svoj, svojstven njemu i njegovim talentima. Stoga mogu samo priznati da me je Gospodin zamislio u ovoj službi, vidjevši u tome neko veće dobro, meni ograničenome nevidljivo, te mu na tome od srca zahvaliti kao i na tome što je u fond glazbenih instrumenata na kojima znam nešto odsvirati uvrstio baš kraljicu instrumenata - orgulje.

fra Krešimir Haramija





N o v i c i j a t T r s a t

Susret odgajanika na Trsatu

O dgoj je sastavni dio svakog života. Dok smo još mali odgajaju nas naši roditelji, kada krećemo u školu u ulogu odgojitelja ulaze i naši učitelji, a kasnije i mi sami postanemo odgojitelji. Za sve nas važan je odgoj, kako onaj općeniti koji nas uči kako razgovarati, jesti ili kako se ponašati, tako i onaj pojedinačni koji nas uči i odgaja za naš životni poziv. Mi franjevci svoj odgoj možemo započeti odmah nakon osnovne škole ulaskom u sjemenište gdje rastemo i sazrijevamo uz pohađanje srednje škole ili ako smo kasnije odlučili slijediti taj put pristupamo u postulaturu. Godine su to u kojima se čovjek polako priprema i upoznaje sa samostanskim načinom života. Zatim dolazi novicijat ili tzv. „godina kušnje“ u kojoj odgajanici pobliže upoznaju sv. Franju, franjevaštvo, sebe i Boga. Nakon te godine i polaganja prvih zavjeta slijedi pet godina fakulteta teologije i učvršćivanja u zavjetima siromaštva, čistoće i poslušnosti. Sve je to odgoj koji nas priprema za ono što nas franjevce čeka u budućnosti.

Tako su se tradicionalno u našem Svetištu Majke Božje Trsatske, 1. svibnja, okupile sve odgojne ustanove Hrvatske franjevačke provincije svetih Ćirila i Metoda: sjemenište, postulatura, novicijat i juniorat. Susret je započeo u Auli pape Ivana Pavla II. molitvom Srednjeg časa te predstavljanjem odgojnih



ustanova, a zatim je uslijedio nagovor fra Gorana Malenice koji je istaknuo kako su zapravo svi ljudi, i mlađi i stari, cijelo vrijeme u odgoju jer cijeli život učimo nešto novo. Poučen svojim iskustvom fra Goran je istaknuo važnost nutarnjeg mira koji je potreban svima. Nakon nagovora uslijedila je sveta misa koju je predslavio takodje fra Goran u zajedništvu s našim odgojiteljima. Zatim je bio zajednički ručak, a nakon ručka slobodno vrijeme za druženje, molitvu i sportske aktivnosti. Susret je završio molitvom krunice i obilaskom oko oltara Majke Božje uz pjevanje marijanske antifone „Sva si lijepa“. Susret odgojnih ustanova dobar je način zблиžavanja različitih uzrasta i prilika za upoznavanje uz molitvu, druženje i razgovor. Zahvalni Bogu za ovogodišnji susret, nadamo se i molimo za sve ovakve buduće susrete!

fra Miroslav Durbas



Adrese Novicijatâ

Novicijat Hercegovačke Franjevačke provincije
Uznesenja BDM (OFM)
HUMAC
Trg sv. Ante 1
BiH - 88320 Ljubuški
00387/39 832 583

Novicijat Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda (OFM)
TRSAT
Frankopanski trg 12
HR - 51000 Rijeka
00385/51 452 916

Novicijat Franjevačke provincije Bosne Srebrenе (OFM)
LIVNO
Gorička cesta bb
BiH - 80101 Livno
00387/34 201 390

Novicijat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja (OFM)
VISOVAC
HR - 22324 Drinovci
00385/22 775 766

*Zdravo Gospođo, sveta Kraljice,
sveta Bogorodice Marijo
koja si Djevica Crkvom učinjena
i izabrana od presvetoga Oca nebeskoga,
koju je posvetio sa svojim
presvetim ljubljenim Sinom
i Duhom Svetim Utješiteljem,
u kojoj je bila i jest sva
punina milosti i svako dobro.*

*Zdravo, palačo njegova!
Zdravo, prebivalište njegovo!
Zdravo, kućo njegova!
Zdravo, ruho njegovo!
Zdravo, službenice njegova!
Zdravo, Majko njegova!*

sv. Franjo Asiški